

Inneholder: Portlandsement, Kalsiumhydroksid, kvartsholdig sand.

2.3 Andre farer

Ingen kjente.

PBT/vPvB-bedømming:

Produktene bedømmes ut ifra tilgjengelig data, ikke å inneholde PBT-emner (persistent/bioakkumulerende/toxisk) eller vPvB-emner (veldig persistente og veldig bioakkumulerende) i henhold til ordning (EC) nr. 1907/2006 (REACH) vedlegg XIII.

3 SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Klassifisering av inngående komponenter i henhold til CLP-ordningen (1272/2008/EG)

Farlig komponent	Innhold (%)	CAS	EINECS	Farekode og kategori	Fareangivelser
Portlandsement*	10-30	65997-15-1	266-043-4	STOT SE 3 Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1	H335 H315 H318
Kvartsholdig sand (SiO ₂)**	70-90	14808-60-7	238-878-4		
Kalsiumhydroksid	0-10	1305-62-0	215-137-3	STOT SE 3 Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1	H335 H315 H318

* Portlandsement er kromreduisert, hvilket medfører at R43; kan gi allergi ved hudkontakt, faller bort.

** Klassifisering av kvarts er grunnet andelen "respirabel krystallinsk kvarts". Aktuell sand inneholder ikke respirabel krystallinsk kvarts over 1% og er dermed ikke klassifisert som helsefarlig.

Fareangivelser, fulltekst, se avsnitt 16.

4 FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Allmenn informasjon: Ta med sikkerhetsdatablad til behandlende lege.

Innånding: Frisk luft. Skyll nese - munn og svelg med vann.

Hudkontakt: Fjern forurensede klær. Vask snarest huden med såpe og mye vann.

Øyekontakt: Skyll umiddelbart med temperert vann i minst fem minutter. Ta ut kontaktlinser dersom det er mulig. Hold øyelokkene fra hverandre. Kontakt umiddelbart lege for rådgivning.

Svelging: Drikk snarest et par glass vann eller melk. Fremkall ikke brekning. Kontakt sykehus el. lege.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Innånding: Virker irriterende eller etsende på pusterørens slimhinner. Inneholder kvarts. Langvarig eksponering for høye konsentrasjoner kvartsholdig støv kan forårsake lungeforandringer.

Hudkontakt: Etsende i fuktig tilstand. Kan gi kraftig irritasjon eller etseskade. Produktet virker uttørkende på huden.

Øyekontakt: Kan gi kraftig irritasjon eller etseskade. Risiko for alvorlig øyeskade.

Svelging: Svie i munn og svelg samt magesmerter. Risiko for etseskade.

4.3 Informasjon om umiddelbar medisinsk behandling og spesiell behandling som kan kreves

Kontakt alltid lege som en allmenn regel og i alle tvilstilfeller eller om vanskeligheter oppstår. Gi aldri noe gjennom munnen til en bevisstløs person. Følg rådene som gis i avsnitt 4.1

5 BRANNSLOKKINGSTILTAK**5.1 Slokkingsmidler**

Vannspray, skum, pulver eller karbondioksid, sand og jord.

Passende brannslukningsmiddel Tilpasses i forhold til omgivende brann.

Uegnede brannslukningsmiddel Ingen spesielle anbefalinger.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller blandingen

Ingen informasjon tilgjengelig for produktet.

5.3 Råd til brannmannskaper

Ved all brannbekjempelse bør passende beskyttelsesutstyr brukes. Heldekkende beskyttelsesutstyr og friskluftsmaske anbefales.

6 TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP**6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Unngå støv. Unngå kontakt med pusteorgan, hud eller øyne. Bruk passende beskyttelsesutstyr, se avsnitt 8.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå spredning av støv.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Produktrester samles forsiktig opp og plasseres i passende beholdere for avfallshåndtering. Vask området. Unngå støvdannelse og spredning av støv. Herdet materiale kan normalt deponeres som byggemateriale.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

For mer informasjon gjeldende begrensning av eksponering/personlig eller avfallshåndtering, se avsnitt 8 og 13.

7 HÅNTERING OG LAGRING**7.1 Forholdsregler ved håndtering**Forholdsregler

Unngå støvende håndtering.

Allmenne råd om hygiene på arbeidsplassen

Arbeidsplassen skal ha tilgang til øyedusj med temperert vann. Vask huden etter hvert skift, før måltid, røyking og toalettbesøk. Ingen fortæring eller drikke på arbeidsplassen.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Lagres tørt. Etsende i fuktig tilstand. For å minske risikoen for kromallergi er sementen redusert med hensyn til seksverdige kromforbindelser og dette er effektivt seks måneder etter angitt forpakningsdato ved lagring i henhold til anvisningene. Bruk etter dette kan medføre økt risiko for kromallergi.

7.3 Særlige sluttanvendelser

Se teknisk datablad for ytterligere informasjon.

8 EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametere

Administrative normer

Emne	Cas-nr	Nivågrenseverdi	Korttidsverdi (KTV)	Anm
Kvarts (SiO ₂)	14808-60-7	0,1 mg/m ³ (respirabelt)	---	
Totalstøv, uorganisk	---	10 mg/m ³	---	C, M

8.2 Eksponeringskontroll

Passende tekniske forholdsregler

Unngå støvende håndtering. Bruk god allmennventilasjon og lokal prosessventilasjon ved risiko for støvutvikling.

Individuelle forholdsregler

Øye-/ansiktsvern: Ved fare for direkte kontakt eller sprut, bruk godkjente vernebriller.

Hud-/Håndbeskyttelse: Ved risiko for direktekontakt eller sprut skal beskyttelsehansker brukes (naturgummi, neopren eller PVC). Beskyttelsesklær brukes ved behov.

Åndedrettsvern: Ved støvende håndtering skal støvmaske med partikkelfilter P3 brukes.

Termiske farer: Ikke relevant.

Begrensning av miljømessig eksponering: Se avsnitt 6 og 13.

9 FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende:	Pulver, grå
Lukt:	Svak lukt
Luktgrense:	Ingen informasjon tilgjengelig
pH:	I vann ca 12
Smeltepunkt:	Ikke relevant
Kokepunkt:	Ikke relevant
Flammepunkt:	Ikke relevant
Brennbarhet:	Produktet er ikke brennbart
Fordampningshastighet:	Ikke relevant
Damptrykk:	Ikke relevant
Dampdensitet:	Ikke relevant
Relativ densitet:	ca 1700 kg/m ³ (herdet produkt)
Løslighet i vann:	Blandbar
Fordelingskoeffisient:	Ikke relevant
Selvantennelighet:	Ikke relevant
Dekomponeringstemperatur:	Ikke relevant
Viskositet:	Ikke relevant
Eksplorative egenskaper:	Ikke relevant
Oksiderende egenskaper:	Ikke relevant

9.2 Andre opplysninger

Ingen annen informasjon tilgjengelig for produktet.

10 STABILITET OG REAKTIVITET

- 10.1 Reaktivitet** Reagerer med fukt/vann og produserer kalsiumhydroksid som gir blandingen en høy pH. Produktet reagerer med vann og stivner.
- 10.2 Kjemisk stabilitet** Produktet er stabilt ved bruk i henhold til leverandørens anvisninger.
- 10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Ingen kjente.
- 10.4 Forhold som skal unngås** Unngå luft.
- 10.5 Uforenlige materialer** Unngå kontakt med vann om det ikke gjelder bruk av produkt i henhold til anvisning.
- 10.6 Farlige nedbrytningsprodukter** Ingen kjente.

11 TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksitet Produktet er ikke klassifisert som akutt toksisk

Produktkomponenter

Kalsium hydroxide:

Akutt oral toksisitet LD₅₀> 2000 mg / kg kroppsvekt (OECD 425, rotte)

Akutt dermal LD₅₀> 2500 mg / kg kroppsvekt (OECD 402, kanin)

Kalsiumhydroksid er ikke akutt giftig.

- Irritasjon Produktet er klassifisert som irriterende for øyne, hud og ved innånding.
- Etsende effekt Produktet er ikke klassifisert som etsende. Produktet kan være etsende i fuktig tilstand og det er risiko for etseskader ved langvarig kontakt med vått produkt eller fuktig hud. Støv og partikler eller sprut av våt sement i øynene forårsaker sterk svie og kan gi etseskader samt vedvarende synsskade.
- Sensibilisering Produktet er ikke klassifisert som sensibiliserende. Inneholder spor av krom. Kan gi allergiske vansker for allerede sensible personer.
- Toksitet ved gjentakende dosering Langvarig eksponering for høye konsentrasjoner kvartsholdig støv kan forårsake lungeforandring.
- Kreftfremkallende Produktet er ikke kreftfremkallende.
- Arvestoffskadelig Produktet er ikke arvestoffskadelig.
- Fosterskadelig Produktet er ikke fosterskadelig.

12 ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet

Allmenn effekt

Produktet er ikke klassifisert som miljøfarlig. Økologiske data for produktet finnes ikke.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Biologisk nedbrytbarhet er ikke en relevant egenskap for uorganiske emner.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Ingen informasjon tilgjengelig for produktet.

12.4 Mobilitet i jord

Ingen informasjon tilgjengelig for produktet.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB- vurdering

Produktene bedømmes ut ifra tilgjengelig data, å ikke inneholde PBT-emner (persistent/bioakkumulerende/toxisk) eller vPvB-emner (veldig persistente og veldig bioakkumulerende) i henhold til ordning (EC) nr. 1907/2006 (REACH) vedlegg XIII.

12.6 Andre skadevirkninger

Kontakt med vann gir høy pH som kan være skadelig for organismer som lever i vann.

13 DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Ikke herdede produktrester håndteres som farlig avfall, herdede produktrester håndteres som byggavfall.

Forslag til avfallskode EAL

17 01 01 Betong

13 13 14 Betongavfall og betongslam

14 TRANSPORTOPPLYSNINGER

Produktet er ikke klassifisert som farlig gods.

14.1 FN-nummer Ikke relevant

14.2 FN forsendelsesnavn Ikke relevant

14.3 Transportfareklasser Ikke relevant

14.4 Emballasjegruppe Ikke relevant

14.5 Miljøfarer Ikke relevant

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk Ikke relevant

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden Ikke relevant

15 OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Forskrift om klassifisering, merking m.m. av farlige kjemikalier. Fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet 16. juli 2002.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 1.6.2004 nr. 930.

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer, med endringer.

Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen kjemisk sikkerhetsvurdering har blitt utført for produktet.

16 ANDRE OPPLYSNINGER

Fareangivelser i fulltekst fra avsnitt 3.2

Fareangivelser:

H315 Irriterer huden

H317 Kan forårsake en allergisk hudreaksjon

H318 Forårsaker alvorlige øyeskader

H335 Kan forårsake irritasjon i luftveiene

Revisjon

Denne versjonen av sikkerhetsdatabladet erstatter tidligere versjoner.

Viktige litteraturreferanser og kilder for data

Leverandørens sikkerhetsdatablad

ESIS (European Chemical Substances Information System) <http://esis.jrc.ec.europa.eu/>

IMA Europe, Position Paper (February 2010) "Classification and labelling of respirable crystalline silica (RCS)"